

Bestuursverslag 2020-2021

Voorwoord

Wij hebben met elkaar, net als ieder ander, een bijzonder jaar achter de rug. Corona zorgde voor een andere invulling van werkzaamheden en actie voeren.

In onze lopende woekerpolisprocedures is het nu wachten op antwoorden van de Hoge Raad op de prejudiciële vragen. Wij hopen dat dit de laatste en beslissende ronde wordt in de woekerpolisaffaire en zien de antwoorden van de Hoge Raad met vertrouwen tegemoet.

Gelukkig konden we nog wel actie voeren! Afgelopen februari zijn zeven belangenbehartigers, waaronder de Vereniging Woekerpolis, een petitie gestart. Doel is om een vuist te maken tegen het pensioenbeleid van de overheid en de torenhoge kosten van pensioenfondsen. Partijen werken samen onder de naam 'Samen voor een eerlijk pensioen' en willen dat wordt gestopt met het verder uithollen van ons pensioenstelsel. De eis is simpel: indexatie kan en moet. Op dit moment hebben ruim 38.000 mensen de petitie ondertekend. De petitie zal aan alle politieke partijen worden aangeboden.

Het jaar 2021 zal met name in het teken staan van de antwoorden van de Hoge Raad op de prejudiciële vragen. Dit kan wel eens de doorbraak gaan worden voor álle woekerpolisdossiers waar we ons al jaren voor inzetten. Kortom, 2021 wordt een spannend jaar.

Het bestuur

Voortgang procedures

Nationale-Nederlanden

Eind 2013 is de procedure tegen Nationale-Nederlanden (NN) gestart. Op 23 april 2014 heeft de rechtbank Rotterdam een positief tussenvonnissen gewezen. NN had geëist dat de procedure zou worden geschorst. De rechtbank maakte korte metten met deze verdragingsstactiek. In het vonnis werd NN op alle punten in het ongelijk gesteld en in de kosten veroordeeld. Begin 2015 heeft er een regiezitting bij de rechtbank plaatsgevonden en 11 april 2017 vond het pleidooi plaats. Op 19 juli 2017 heeft de rechtbank uitspraak gedaan en zijn de vorderingen van Vereniging Woekerpolis.nl afgewezen. De vereniging heeft besloten om in hoger beroep te gaan. Op 20 januari 2020 was de afsluitende zitting bij het Gerechtshof Den Haag en op 31 maart 2020 werd een tussenuitspraak gedaan. Het hof heeft op 23 februari 2021 een aantal vragen aan de Hoge Raad gestuurd. Deze vragen gaan duidelijk maken of NN (en andere verzekeraars) klanten voldoende heeft geïnformeerd, bijvoorbeeld over de hoge kosten die op de beleggingsverzekeringen werden ingehouden.

Achmea

Op 3 januari 2019 heeft de Vereniging Woekerpolis.nl samen met de Consumentenbond verzekeraar Achmea gedagvaard. Deze dagvaarding kwam nadat beide verenigingen in november 2018 samen met honderden gedupeerden actie voerden bij het hoofdkantoor van de verzekeraar. Inzet was om met Achmea, dat in totaal zo'n 800.000 woekerpolissen verkocht, in overleg te treden over een compensatieregeling. Doordat Achmea weigerde om in gesprek te gaan, was een gang naar de rechter onvermijdelijk. Op 12 februari 2020 vond de zitting plaats bij de rechtbank Gelderland (locatie Arnhem). De Vereniging heeft o.a. sterk benadrukt dat de beleggingspolissen misleidend waren en dat zonder enige juridische grondslag zeer hoge kosten in rekening werden gebracht aan de consument. De rechtbank Gelderland heeft op 24 juni 2020 uitspraak gedaan. Hieruit blijkt dat Achmea haar klanten onvoldoende heeft geïnformeerd/gewaarschuwd over het hefboom- en inteereffect, waardoor de polis minder waard kan worden. Achmea moet de hierdoor geleden schade compenseren. De rechter gaf de belangenorganisaties echter niet op alle punten gelijk. Zo zijn er door Achmea diverse kosten in rekening gebracht zonder dat de verzekeraar daarvoor toestemming van haar klanten had. Dit vinden de organisaties dermate belangrijk dat zij zich niet bij de afwijzing van dit punt kunnen neerleggen en hoger beroep hebben ingesteld.

Aegon

Na Nationale-Nederlanden dagvaardde de vereniging op 28 maart 2014 Aegon. In januari 2017 vond pleidooi plaats (dit is gewoonlijk de laatste stap in een procedure), waarna de rechter uitspraak doet. Aegon is één van de grootste aanbieders als het gaat om de verkoop van woekerpolissen: het bedrijf verkocht maar liefst 1,3 miljoen woekerpolissen in de afgelopen 25 jaar. Vooral het product Koersplan van dochter Spaarbeleg is bekend. De rechter veroordeelde Aegon al eerder om gedupeerden met dit product schadeloos te stellen. In de huidige collectieve procedure gaat het om een fors hogere claim. Niet alleen voor het product Koersplan, maar ook voor alle andere woekerpolissen van Aegon. De rechtbank Den Haag heeft in een tussenvonnissen van 28 oktober 2015 bepaald dat de collectieve procedure van de Vereniging Woekerpolis.nl tegen Aegon zich gaat toespitsen op

de producten Koersplan, Fundplan en Vermogensplan. Dit zijn de meest verkochte producten van Aegon die samen zo'n 70% van alle door Aegon verkochte woekerpolissen uitmaken. Op 28 juni 2017 heeft de vereniging een overwinning behaald: Aegon is volgens de rechtbank ernstig tekort geschoten in de informatievoorziening aan haar klanten. Toch is ook een belangrijk deel van de vordering van de vereniging niet toegewezen: volgens ons ten onrechte. Wij zijn daarom tegen de uitspraak in hoger beroep gegaan. Op 28 mei 2019 hebben wij bij het Hof Den Haag om een pleidooi gevraagd. Dit pleidooi zal naar verwachting plaatsvinden in het voorjaar van 2021. Deze vertraging komt doordat het Hof Den Haag in een andere zaak (de zaak tegen Nationale Nederlanden) de antwoorden op de [rechtsvragen die aan de Hoge Raad](#) (ons hoogste rechtscollege) zijn gesteld, wil afwachten. Deze zijn ook van invloed op het woekerpolisdossier van Aegon.

ASR

Een week voor de aangekondigde beursgang (juni 2016) heeft de vereniging ASR gedagvaard voor haar rol in de woekerpolisaffaire. ASR verkocht circa 1,1 miljoen woekerpolissen onder verschillende merknamen zoals Stad Rotterdam, Woudsend en AMEV. De procedure spitst zich toe op de twee meest verkochte producten van ASR: het ABC Spaarplan en de Waerdye-polis. Een uitspraak kan gevolgen hebben voor de hele portefeuille van ASR. Bij deze producten zijn kosten ingehouden die niet zijn overeengekomen met klanten. Daarnaast zijn er misleidende rekenvoorbeelden in de offertes gebruikt. De voorgerekende eindbedragen konden nooit gehaald worden en waren structureel zo'n 10% te hoog. De zitting in de collectieve procedure van de Vereniging Woekerpolis.nl vond in augustus 2018 plaats. Op 6 februari 2019 heeft de Rechtbank Midden-Nederland een teleurstellende uitspraak gedaan. Volgens de rechter heeft de verzekeraar haar informatieplicht niet geschonden, wel heeft de verzekeraar onrechtmatig gehandeld bij woekerpolissen met een hoog-laag constructie door te veel administratiekosten te rekenen. De vereniging is het niet eens met het oordeel van de rechter en is in hoger beroep gegaan.

Reaal

Een week voor de aangekondigde beursgang (juni 2016) heeft de vereniging ASR gedagvaard voor haar rol in de woekerpolisaffaire. ASR verkocht circa 1,1 miljoen woekerpolissen onder verschillende merknamen zoals Stad Rotterdam, Woudsend en AMEV. De procedure spitst zich toe op de twee meest verkochte producten van ASR: het ABC Spaarplan en de Waerdye-polis. Een uitspraak kan gevolgen hebben voor de hele portefeuille van ASR. Bij deze producten zijn kosten ingehouden die niet zijn overeengekomen met klanten. Daarnaast zijn er misleidende rekenvoorbeelden in de offertes gebruikt. De voorgerekende eindbedragen konden nooit gehaald worden en waren structureel zo'n 10% te hoog. De zitting in de collectieve procedure van de Vereniging Woekerpolis.nl vond in augustus 2018 plaats. Op 6 februari 2019 heeft de Rechtbank Midden-Nederland een teleurstellende uitspraak gedaan. Volgens de rechter heeft de verzekeraar haar informatieplicht niet geschonden, wel heeft de verzekeraar onrechtmatig gehandeld bij woekerpolissen met een hoog-laag constructie door te veel rechter en is in hoger beroep gegaan.

De Goudse Verzekeringen

In 2019 hebben we samen met televisieprogramma Radar onderzoek gedaan naar De Goudse Verzekeringen. Jarenlang gaf De Goudse misleidende offertes af. Uit onderzoek naar de software bleek dat De Goudse met verkeerde informatie (sterftetafels) rekende,

waardoor de verzekeraar te hoge eindkapitalen aan klanten voorrekende. Deze eindkapitalen konden onmogelijk gehaald worden, waardoor klanten nu met een groot financieel probleem zitten. In november 2019 heeft Radar uitgebreid aandacht aan het onderwerp besteed. We proberen met De Goudse te onderzoeken of een schikking tot de mogelijkheden behoort. Mocht dit niet lukken, dan gaan we ook tegen deze verzekeraar een collectieve procedure starten.

Scildon (voorheen Legal & General)

De collectieve procedure tegen verzekeraar Scildon wordt voorbereid. In de nieuwsbrief van april 2019 hebben wij onze leden opgeroepen zoveel mogelijk stukken van deze verzekeraars op te sturen. Het gaat dan met name om offertes, folders, polisbladen, voorwaarden en waardeoverzichten. Het onderzoek naar Scildon loopt nog.

Extra toelichting prejudiciële vragen Hoge Raad

In de collectieve procedure tegen Nationale-Nederlanden (NN) besloot het hof Den Haag in een tussenuitspraak vragen te gaan stellen aan de Hoge Raad, ons hoogste rechtscollege. Hiervoor zijn twee redenen:

1. Aan de zaak liggen twee Europese Richtlijnen ten grondslag. Hierbij is onduidelijk of ze beide van toepassing zijn, óf dat de ene regeling voorrang heeft op de andere regeling.
2. Rechtbanken en gerechtshoven leggen de wet en regelgeving niet hetzelfde uit, waardoor uitspraken van elkaar verschillen.

Aan de Hoge Raad de vraag om hierin duidelijkheid te geven. De antwoorden van de Hoge Raad zijn niet alleen van belang voor de zaak tegen NN, maar zijn van belang voor alle woekerpolisdossiers.

Wat vindt de verzekeraar?

NN zegt te voldoen aan de wet. De verzekeraar baseert zich op de 'Derde Levensrichtlijn' (Europese Richtlijn 92/96). Deze Europese regels zijn opgenomen in de Nederlandse wet (Regeling Informatieverstrekking aan Verzekeringnemers: RIAV 1994 en RIAV 1998). Hierin staat welke regels de overheid aan verzekeraars oplegt omtrent de informatievoorziening (publiekrecht). Volgens NN voldoet de verzekeraar hiermee aan de informatieplicht en zorgplicht. Meer dan dit is niet vereist en daarmee is de 'Derde Levensrichtlijn' leidend ten opzichte van andere Europese en Nederlandse regels.

Ons standpunt

De wet geeft aan waarover verzekeraars ten minste klanten moeten informeren. Daarnaast geldt dat verzekeraars in relatie met hun klanten extra informatie dienen te verstrekken (privaatrecht), als dit nodig is om de klant een duidelijk en volledig beeld van de verzekering te geven. NN geeft geen of onvolledige informatie over bijvoorbeeld aan- en verkoopkosten, incassokosten, provisie en beheerkosten.

Daarnaast handelt NN in strijd met de Richtlijn oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (Europese Richtlijn 93/13). Op basis van deze Richtlijn moeten verzekeraars transparant zijn in de informatie, om de klant te beschermen tegen

oneerlijke bedingen (bepalingen) in overeenkomsten. NN heeft echter diverse oneerlijke bedingen opgenomen in haar voorwaarden. Zo houdt NN kosten in waar de klant geen weet van heeft. Deze Europese Richtlijn voor consumentenbescherming geldt altijd en daarom moeten de overeenkomsten van NN aan deze Richtlijn worden getoetst, ongeacht of NN heeft voldaan aan de verplichtingen uit de Derde Levensrichtlijn.

Vragen Hoge Raad

De kernvraag aan de Hoge Raad is of NN aan al haar verplichtingen heeft voldaan, als zij zich heeft gehouden aan de bepalingen uit de Riav (die zijn gebaseerd op de Derde Levensrichtlijn). Of moet NN zich houden aan aanvullende (privaatrechtelijke) verplichtingen, die kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld de Europese Richtlijn 93/13, de zorgplicht of andere privaatrechtelijke normen? Rechtbanken en gerechtshoven gaan verschillend om met deze vragen. De Hoge Raad gaat hierin uitsluitsel geven. De antwoorden van de Hoge Raad gaan, naar wij hopen, voor een eenduidige richting zorgen in de uitspraken van rechtbanken en gerechtshoven, te beginnen in de uitspraak van het hof in de zaak tegen NN.

We hopen dit jaar de antwoorden te ontvangen van de Hoge Raad.

Samen voor een eerlijk pensioen

Afgelopen februari zijn zeven belangenbehartigers, waaronder de Vereniging Woekerpolis, een petitie gestart. Doel is om een vuist te maken tegen het pensioenbeleid van de overheid en de torenhoge kosten van pensioenfondsen. Partijen werken samen onder de naam 'Samen voor een eerlijk pensioen' en willen dat wordt gestopt met het verder uithollen van ons pensioenstelsel. De eis is simpel: indexatie kan en moet. Het betreft een initiatief van ConsumentenClaim, Vereniging Woekerpolis.nl, Stichting Woekerpolisproces, seniorenvereniging KBO-Brabant, Stichting Pensioenbehoud, Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen en het Landelijk Actiecomité 'Red het pensioenstelsel'. Deze petitie zal aan alle politieke partijen en aan de (in)formateurs worden aangeboden.

Burgerinitiatief

Het burgerinitiatief Tijd voor Transparantie, dat voorstelt dat verzekeraars alle kosten die zij inhouden op kapitaalverzekeringen aan hun klanten moeten melden, is goedgekeurd door de Commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven. Dat betekent dat de initiatiefnemers hun voorstel mogen toelichten aan de vaste commissie voor Financiën, en dat het voorstel vervolgens in de Tweede Kamer zal worden behandeld. Het Burgerinitiatief is een initiatief van de Consumentenbond, Consumentenclaim, Stichting Woekerpolisproces en Vereniging Woekerpolis.nl. Op 29 oktober 2020 is het burgerinitiatief met 52.000 handtekeningen ingediend. De Vaste Kamercommissie voor financiën heeft ons initiatief inmiddels geagendeerd voor de procedurevergadering. Dan gaan de Kamerleden financiën besluiten hoe het burgerinitiatief behandeld wordt. Wij krijgen t.z.t. de mogelijkheid het initiatief aan de Commissie toe te lichten in de vorm van een rondetafelgesprek. Uiteindelijk zal het onderwerp op de plenaire agenda van de Tweede Kamer komen.

Financiële paragraaf

Het boekjaar van de vereniging loopt van 1 januari t/m 31 december 2020. Door een externe accountant is een financieel jaarverslag opgesteld dat tijdens de Algemene Ledenvergadering wordt behandeld.

Rooster van aftreden

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal 3 jaar. Voor het aftreden van bestuursleden is op grond van artikel 9.5 van de statuten een rooster van aftreden gemaakt. Een, volgens het rooster, aftredend bestuurslid is driemaal onmiddellijk herbenoembaar.

Aftreden in:									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Voorzitter			X			X			X
Secretaris	X			X			X		
Penningmeester		X			X			X	

De heer Polders heeft zich in 2020 herkiesbaar gesteld voor een nieuwe termijn als secretaris en is daartoe bij besluit tijdens de Algemene Ledenvergadering ook benoemd. Volgens het rooster zal dit jaar (2021) de penningmeester, Cok de Poel aftreden. De heer de Poel heeft te kennen gegeven zich herkiesbaar te willen stellen voor een nieuwe termijn als secretaris.